

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Grabica na 2018 r.

I. Wprowadzenie

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U z 2016 poz. 487 ze zm.). Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 i 2 przedmiotowej ustawy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin i jest realizowane w postaci gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanych corocznie przez rady gmin. W szczególności zadania te obejmują:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

Przepisy lokalne dotyczące wykonywania zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

- 1) Uchwała Nr XXI/145/2001 Rady Gminy Grabica z dnia 31 sierpnia 2001 r. w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu z późn. zm,
- 2) Uchwała Nr V/34/2003 Rady Gminy Grabica z dnia 31 marca 2003 r. w sprawie zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z późn. zm.

Opracowano Strategię Integracji Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grabica na lata 2014 – 2018. Cele i zadania przyjęte do realizacji w strategii są spójne z zadaniami ujętymi w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Grabica.

Finansową podstawę realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowią dochody gminy z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Adresatami programu są, w szczególności

- konsumenci alkoholu;
- osoby pijące nadmiernie, w tym uzależnieni od alkoholu;
- rodziny osób z problemem alkoholowym;
- dzieci i młodzież szkolna (uczniowie szkół z terenu gminy)

Gmina realizuje zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych przy współpracy m.in. z:

- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- szkołami funkcjonującymi na terenie Gminy Grabica,
- Policją
- Punktem Konsultacyjnym.

Gminny Program daje możliwość współpracy wszystkich chętnych instytucji, które wykorzystując swoje doświadczenia skutecznie przyczynią się do rozwiązywania problemów uzależnień.

II. Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Cele i zadania określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dostosowane są do potrzeb lokalnych oraz zgodne są z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W programie uwzględniono dotychczasowe doświadczenia związane z realizacją programu w latach ubiegłych. Główny cel to ukazywanie młodym ludziom alternatywnych form spędzania czasu wolnego i uświadamianie im, że tylko wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi może zapobiec wielu niepowodzeniom w życiu każdego człowieka.

Zadaniem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Grabica jest ukazanie problemu nadużywania alkoholu, jak również wskazanie sposobów i możliwości zapobiegania oraz zwalczania alkoholizmu oraz innych zjawisk patologii na terenie gminy. Gminny program, poprzez realizację zadań ma wpływać na kształtowanie właściwych postaw wśród dzieci i młodzieży oraz dorosłych zamieszkałych na terenie naszej gminy. Jest także przedsięwzięciem mającym na celu konkretną pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom, przy zastosowaniu nowoczesnego podejścia traktującego alkoholizm jako chorobę.

Takie stanowisko pozwala odrzucić ocenę moralną a przystąpić do działań medycznych, psychoterapeutycznych i profilaktycznych w celu uzyskania zamierzonych efektów w walce z groźną chorobą.

Podstawowym celem programu jest zmniejszanie istniejących problemów alkoholowych oraz zapobieganie powstawaniu nowych zjawisk różnych patologii.

Działania:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz udzielanie pomocy rodzinom, w których występuje problem uzależnień oraz przemoc w rodzinie.

- 1) Działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych.
- 2) Motywowanie i informowanie o możliwościach podjęcia leczenia odwykowego,
- 3) Udzielanie wsparcia psychologicznego
- 4) Indywidualna terapia krótkoterminowa,
- 5) Praca nad nawrotami picia, porady, konsultacje,
- 6) Rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy.
- 7) Współpraca z placówkami lecznictwa odwykowego.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

1. Zwiększenie terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
2. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Pomoc pedagogiczna i prawna dla ofiar przemocy.
3. Inicjowanie interwencji w przypadku przemocy domowej.
4. Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego będących skutkiem nadużywania alkoholu oraz stosowania przemocy.
5. Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej, ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez zintensyfikowanie aktywności działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz konsultanta-terapeuty zatrudnionego w Punkcie Konsultacyjnym w Kamocinie.
6. Dofinansowanie szkoleń służących podniesieniu kompetencji w zakresie zagadnień związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
7. Prowadzenie działalności edukacyjnej służącej ograniczeniu zjawiska przemocy w rodzinach w szczególności z problemem alkoholowym.
8. Wyposażanie świetlic dla młodzieży w sprzęt sportowy.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

1. Realizacja profesjonalnych programów profilaktycznych i warsztatów dla dzieci i młodzieży w szkołach na terenie gminy o tematyce alkoholowej i przemocy w rodzinie.
  2. Przeprowadzanie w placówkach oświatowych prelekcji na temat uzależnień przez pedagogów szkolnych oraz współdziałanie w zakresie wczesnego wykrywania uzależnień.
  3. Szkolenie nowych członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nauczycieli i sprzedawców.
  4. Rozszerzanie zajęć profilaktycznych o różne formy zajęć sportowych.
  5. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi placówkami mającymi na celu promocję zdrowego stylu życia i propagowanie trzeźwych obyczajów.
- 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.**
1. Współpraca z profesjonalnymi instytucjami służącymi rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
  2. Współpraca z sądem w sprawie kierowania na obowiązkowe leczenie, koordynacja działań z kuratorami sądowymi oraz policją.
- 5. Szkolenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy.**
- 6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13 i 15 ustawy.**
1. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
  2. Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
  3. Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod względem:
    - przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń,
    - terminu ważności zezwolenia
    - dokonania opłat za korzystanie z zezwolenia.

7. Wspieranie zatrudnienia socjalnego.

Wspieranie zatrudnienia socjalnego osób uzależnionych od alkoholu lub narażonych na wystąpienie problemu uzależnienia od alkoholu poprzez współuczestnictwo w organizowaniu i finansowaniu Centrów Integracji Społecznej.

Jednym z działań własnych samorządu gminy realizowanych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określonych w art. 4¹ ust.1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jest wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.

Centrum Integracji Społecznej zgodnie z art. 3 ust.2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1828) jest tworzone na zasadach określonych w ustawie, może być tworzone przez jednostkę samorządu terytorialnego.

Działalność CIS finansuje się z dotacji pochodzącej z dochodów własnych gminy zarezerwowanych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Z uwagi na brak takiej instytucji, na terenie Gminy Grabica działa Punkt Konsultacyjny, gdzie jest zatrudniony konsultant-terapeuta.

W szkołach dla uczniów, ich rodziców i nauczycieli pełni dyżur psycholog wg ustalonego harmonogramu.

III. Wskaźniki monitoringu

1. Liczba dzieci, młodzieży i dorosłych objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi.
2. Liczba osób objętych działaniami pomocowymi – m.in. współuzależnieni, uzależnieni, dzieci, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.
3. Liczba osób zagrożonych alkoholizmem, z którymi były prowadzone rozmowy motywujące w kierunku podjęcia leczenia odwykowego.
4. Liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży.

IV. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ustala się wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 8 % minimalnego wynagrodzenia ustalanego przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia za udział w każdym posiedzeniu.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 rok prowadzona będzie w oparciu o środki pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, które wpływają do budżetu gminy i są przeznaczane na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.